

været for en Domstol og faaet kendt for Ret, at hans Handlemaade har været uforsvarlig, løber jublende hjem og siger: jeg fik ingen Mulkt, Moder, jeg blev ikke straffet, Moder, der var ikke andet i Vejen med mig, end at min Handlemaade var uforsvarlig. En anden Mand kommer for Retten, der kender for Ret: Din Handlemaade har været retsstridig, men du skal ingen Straf have. Manden gaar til Møde og siger: Hurra, jeg faar ingen Straf, jeg er frifundet, Retten siger blot, at jeg har handlet retsstridigt. Den danske Befolkning staar rundt om og hører paa det og finder, at der er slet ikke noget i Vejen, Manden har ikke faaet nogen Straf, han er lige saa god som alle vi andre. Ja, det kan nok være, men han er ikke god nok og ikke saa god, som danske Borgere skal være for Fremtiden, naar de lærer Agtelse for, hvad der er Lov og Ret, thi Lov og Ret bestemmes aldeles ikke alene ved Straffelovens Grænser. Der er noget, der ligger udenfor Straffelovens Grænser, der er Steder og Regioner, hvor ordentlige Folk ikke skal vove sig ud, selv om de ved snedige Fortolkninger kan slippe levende ud derfra igen.

Jeg bryder mig egentlig ikke om at komme ind paa en Omtale af Detailler i det foreliggende Lovforslag; det, der for mig er Hovedpunktet, er Folkets Deltagelse i den dømmende Myndighed, og med de Nævninger, vi faar nu, og hele den Retspleje, der indføres, er det det danske Folks egen Skyld, om det ikke i Løbet af saa og saa lang Tid ved Deltagelse i den dømmende Myndighed faar Respekt for Dommene, hvad enten de afsiges af de almindelige Domstole eller de kriminelle eller Voldgiftsdomstolene. Domme skal opfyldes, og der skal næres Agtelse for dem, det er et Fundament i en Retsstat, et Fundament for et ordnet Statssamfund.

De to sidste Talere har nævnt Spørgsmaalet om Bekostningerne ved Retsreformens Gennemførelse. Det ærede Medlem fra Gudme (Emil Petersen) var for højt oppe i sine Beregninger, tror jeg, men jeg maa føje til, at jeg ved det ikke. Hvorledes disse Beregninger skal udføres, ved ikke det ærede Medlem, og det ved ikke jeg. Ingen af os er i Stand til at paavise, at der er Fejl i de Beregninger, som den højtærede Justitsminister efter eget og de sagkyndiges bedste Skøn er fremkommet med, men jeg vil sige: Om der gaar lidt mere eller lidt mindre med, er for mig et Spørgsmaal af saa underordnet Betydning, at jeg ikke vil spilde Ord derpaa; om der

gaar mere med, endog betydeligt mere med, end de mindst sangvinske af os kalkulerer, er det Penge, som ikke blot er vel anvendte, men skal og maa anvendes, for at Danmark kan blive den Retsstat, som det bør og skal være.

Ellinger: Hver Gang Retsreformen er til Forhandling, gennemgaar man Sagens Historie, og Historien bliver en Kende længere for hver Gang. Det forekommer mig ikke, der er Anledning for mig til nu at følge mine Forgængeres Eksempel i saa Henseende. Det lader heller ikke til, at der er mange hverken i dette Ting eller udenfor, som har søgt herhen i Dag for at blive bekendt med denne Retsreformens Historie. Om dette er et Vidnesbyrd om, at Medlemmerne af Tinget kan denne Sag saa udmærket godt, hvad jeg betvivler, eller et Vidnesbyrd om, at Interessen for Sagen ikke er stor, er vanskeligt at sige. Det ærede Medlem, som nu talte (Alfred Christensen), nævnede i en bestemt Forbindelse, hvad Folket krævede: det var folkevalgte Nævninger, sagde han. Det synes mig nu at være en Overdrivelse, for ude omkring i den store Befolkning kræver man ikke, efter hvad jeg ved, Retsreformen gennemført, og heller ikke er der mange, der skænker Kravet om folkevalgte Nævninger stor Interesse. Lad os se Forholdene saaledes, som de i Virkeligheden er, og ikke gaa udenom Sandheden. Men selv om Befolkningen ikke kræver denne Retsreform eller ikke nærer synderlig stor Interesse for denne Sags Gennemførelse, kan det naturligvis alligevel være overmaade rigtigt at gennemføre den, og der kan være varm Interesse for den hos dem, der er satte til at varetage Statens og Borgernes Anliggender. Retsreformen bør selvfølgelig gennemføres, naar vi her inde finder, at det er en god og nødvendig Foranstaltning, selv om den store Befolkning ikke er af den samme Opfattelse, og at den ikke er det, tror jeg, man skal sige lige ud.

Husker jeg ret, udtalte den højtærede Finansminister en Gang i Efteraaret ved Behandlingen af de Skattelovforslag, vi da havde for, at hvis Krigen endte til den og den Tid, vilde det være saadan og saadan her i Landet, og han endte med at sige noget i Retning af, at hvis Krigen ikke var endt nu i November, vilde det se overmaade sort og betænkeligt ud for vort økonomiske Liv. Aldrig saa snart var November til Ende, før, den 1ste December, de her omhandlede Lovforslag blev fremsat, som